

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5CoE/115/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614212936
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Babjak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6614212936.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: K. D., nar. XX.XX.XXXX, L.N. U. XXX/X, XXX XX W., vedenej pod sp. zn. EX 24206/14 súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, o vymoženie príslušenstva pohľadávky oprávneného, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 5Er/732/2014-13 zo dňa 13.02.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 24206/14 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučné konanie je vedené na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 04389/08 zo dňa 30.05.2008. Súd prvého stupňa vychádzal zo záveru, že zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom, na základe ktorej oprávnený uplatnil na rozhodcovskom súde svoj nárok je spotrebiteľskou zmluvou, preto na daný právny vzťah aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len Občiansky zákonník) upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Okresný súd poukázal aj na Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a na judikatúru Európskeho súdneho dvora. Konštatoval, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul, nie je dojednaná individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako súčasť formulárovej zmluvy o úvere. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná formálne napĺňa podmienku uvedenú v písm. q) bodu 1 Prílohy k smernici v tom význame, že rozhodcovské konanie nebolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy. Vychádzajúc z povahy samotnej zmluvy o úvere je však zrejmé, že subjektom, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľby medzi rozhodcovským alebo civilným súdom bude takmer vždy veriteľ, nakoľko miera jeho práv voči druhej zmluvnej strane v súvislosti s mierou povinností dlžníka mu zabezpečuje takmer úplnú dominanciu v tomto vzťahu a minimalizuje dôvody na podanie žaloby zo strany dlžníka. Takto koncipovanou rozhodcovskou doložkou teda napriek jej formálnemu zneniu reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to samozrejme v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ v takejto situácii vzhľadom na značnú vzdialenosť miesta konania, ako aj na svoje majetkové a zárobkové pomery nemal možnosť relevantne sa proti návrhu zo strany veriteľa brániť, resp. zúčastniť sa konania pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal, táto splynula s ostatnými štandardnými podmienkami a spotrebiteľ

mohol len zmluvu ako celok odmietnuť, alebo sa jej ako celku podrobiť, teda aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola so spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. S poukazom na uvedené skutočnosti preto súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Okresný súd tiež rozhodol, že súdny exekútor nie je vylúčený z vykonávania exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 24206/14, pretože súdny exekútor vo svojom podaní neuviedol žiadnu takú skutočnosť, ktorá by zakladala dôvodnú pochybnosť o jeho nezaujatosti v predmetnom exekučnom konaní. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávneného v období od 01.08.2006 do 05.06.2007 súd bez ďalšieho nepovažuje za okolnosť, na základe ktorej možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený prostredníctvom splnomocneného zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci. Domnieva sa, že súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorý mu vyplýva z Exekučného poriadku v nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu a preskúmaním materiálnej stránky súd zisťuje, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi), súd však podľa názoru oprávneného nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie. Exekučný súd sa tak mal v rámci materiálneho prieskumu obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Oprávnený sa navyše domnieva, že postupom súdu a jeho výkladom ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený ďalej argumentoval tým, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, keďže namietal skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/ rozhodcovská doložka. Oprávnený však uzatvára s povinným rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zák. č. 244/2002 Z. z. formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine a v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. V danom prípade teda bol exekučný titul na základe dohody zmluvných strán vydaný oprávneným orgánom, a to Stálym rozhodcovským súdom v konaní upravenom zákonom č. 244/2002 Z. z. Pokiaľ ide o ust. § 53 ods. 4 písm. r) zák. č. 40/1964 Zb. oprávnený poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva, v danej veci preto konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Vo veci rozhodol vyšší súdny úradník Okresného súdu Lučenec. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa § 374 ods. 4 O. s. p. s vyjadrením, že podanému odvolaniu nemieni vyhovieť.

Krajský súd, ako súd odvolací v dôsledku podaného odvolania preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a postupom podľa § 214 ods. 2, § 219 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania uznesenie okresného súdu zrušil.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že oprávnený sa domáha vykonania exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 04389/08 zo dňa 30.05.2008. Základný právny rámec nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom bol nárok veriteľa z titulu poskytnutia úveru dlžníkovi na základe Zmluvy o úvere uzavretej dňa 18.10.2007.

V zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúmvava exekučný titul ex officio. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, prirodzenou súčasťou preskúmvania tohto exekučného titulu je zisťovanie toho, či medzi zmluvnými stranami bola platne uzavretá rozhodcovská zmluva, a to či už formou osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky v zmluve (§ 3, § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní). Povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky teda pre exekučný súd vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné ju osobitne odôvodňovať.

Súd môže v rozsahu svojej zákonnej prieskumnej povinnosti skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. Spôsobilý exekučný titul je jednou zo základných podmienok exekučného konania, nedostatok ktorej je neodstrániteľný a je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Pokiaľ teda súd zistí, že exekučný titul, predložený oprávneným nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti, môže exekúciu zastaviť. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje odvoláciu námietku oprávneného, podľa ktorej mal exekučný súd prekročiť rámec svojej preskúmačnej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom, za nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. novembra 2011, v ktorom Ústavný súd uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd ďalej zistil, že jeho súčasťou nie je Zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom dňa 18.10.2007, na základe ktorej oprávnený uplatnil na rozhodcovskom súde svoj nárok. V spise sa tak okrem rozhodcovského rozsudku nenachádza žiaden iný relevantný doklad, preukazujúci uzavretie záväzkového vzťahu medzi účastníkmi a nevyhnutný z hľadiska posúdenia, či v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah alebo nie. Pokiaľ teda súd prvého stupňa konštatoval, že Zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným a povinným dňa 18.10.2007 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a následne že rozhodcovská doložka uvedená v zmluve o úvere je neprijateľnou podmienkou, sú uvedené závery podľa odvolacieho súdu predčasné, nakoľko bez dokladu preukazujúceho vznik záväzkového vzťahu medzi oprávneným a povinným (zmluvy o úvere, ktorá sa ale v predloženej spise nenachádza) nie je možné kvalifikovane posúdiť, či v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah.

Nakoľko súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. h) zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. mu vec vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa od oprávneného vyžiada Zmluvu o úvere uzavretú medzi oprávneným a povinným dňa 18.10.2007 a bude skúmať, či vzťah medzi oprávneným a povinným je spotrebiteľským vzťahom, a teda či tento spadá pod režim právnych predpisov upravujúcich ochranu spotrebiteľov. Až v prípade, ak súd zistí, že posudzovaný právny vzťah je vzťahom spotrebiteľským, môže posúdiť, či medzi účastníkmi došlo k platnému dojednaniu rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej si odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd rozhodnúť spor medzi oprávneným a povinným vyplývajúci zo Zmluvy o úvere z hľadiska, či nevykazuje znaky neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Po doplnení skutkového stavu súd prvého stupňa prihliadne k zisteným skutočnostiam a vo veci opätovne rozhodne o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Výrok o nevyhlásení súdneho exekútora zostáva nedotknutý, v tejto časti nadobudlo rozhodnutie okresného súdu právoplatnosť, pretože odvolaním nebolo dotknuté.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.